

Jan Żurowski

Obrona pracy doktorskiej adwokata Andrzeja Rozmarynowicza

Palestra 21/2(230), 74-76

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

3.

Obrona pracy doktorskiej adwokata Andrzeja Rozmarynowicza

Na posiedzeniu Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w dniu 27 września 1976 r. odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej adwokata Andrzeja Rozmarynowicza pt. „Odpowiedzialność za wypadki kolizyjne w narciarstwie”. Rada Wydziału pod przewodnictwem prof. dra hab. Tadeusza Hanauska, jednogłośnie uchwaliła powziętą tego samego dnia, nadała adw. Andrzejowi Rozmarynowiczowi stopień doktora nauk prawnych. Promotorem pracy był prof. dr hab. Kazimierz Buchała, a recenzentami — doc. dr hab. Leszek Kubicki i doc. dr hab. Stanisław Waltoś.

Dynamiczny rozwój narciarstwa, związane z tym konsekwencje zdrowotne i ekonomiczne stały się przesłanką uzasadniająca włączenie się nauk prawnych do problematyki bezpieczeństwa ruchu narciarskiego, i to zarówno w sferze prawa karnego i prawa cywilnego jak i prawa administracyjnego oraz w szczególnej formie (nietypowej w innych dziedzinach życia społecznego) zasad i reguł bezpieczeństwa, stworzonych przez międzynarodowe i krajowe organizacje społeczne, a także osoby prywatne.

Przedmiotem rozważań autora pracy stała się oparta na tabelarycznie ujętych wyliczeniach oraz na normach prawnych i zbiorach zasad dotyczących narciarstwa krajów alpejskich, a także na literaturze europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Japonii, droga, jaką odbyło tzw. narciarstwo masowe od zupełnej niekaralności za wypadki kolizyjne aż do odpowiedzialności opartej na konkretnych normach prawnych, regułach zachowania się i zasadach współżycia społecznego w narciarstwie.

Autor opracował temat monograficznie w czterech wyodrębniających się częściach, zamykając dysertację obszernym aneksem. Aneks zawiera tłumaczone przez niego zbiory przepisów i reguł dotyczących tras narciarskich i ich znakowania oraz bezpieczeństwa ruchu narciarskiego na stokach i trasach całego „świata narciarskiego”.

Wychodząc z krótkiego rysunku kierunków rozwojowych narciarstwa, a następnie prezentując wyczerpująco zebrane definicje sportu, turystyki i rekreacji, autor wykazuje odrębność pojęciową, faktyczną, organizacyjną i prawną tzw. masowego narciarstwa zjazdowego bądź masowej czynnej rekreacji narciarskiej. Praca poświęcona jest w zasadzie tej formie narciarstwa, albowiem ta właśnie forma narciarstwa, przynosząc niewymierne korzyści zdrowotne, jest dla życia i zdrowia osób uprawiających ten sport najniebezpieczniejsza.

Autor zgromadził ogromny materiał faktograficzny, tak zagraniczny jak i polski, dotyczący liczby narciarzy, liczby wypadków narciarskich (w tym specjalnie kolizyjnych), przyczyn tych wypadków, akcentując zarazem niezbędność normatywnej regulacji masowej rekreacji narciarskiej.

Pierwszą część pracy zamyka autor rozdziałem pt. „Prawo narciarskie” wyjaśniając, jakie dziedziny zagadnień mieszczą się w tym pojęciu.

Część II rozpoczyna autor przedstawieniem międzynarodowych zbiorów zasad bezpiecznego zachowania się na nartach, wśród których na pierwsze miejsce wysuwa się Międzynarodowy Dekalog Narciarza FIS. Dalej następuje zestawienie wszystkich zbiorów reguł o charakterze aktów administracyjnych, a także zbiorów wydanych przez organizacje społeczne oraz publikowanych zbiorów reguł prywatnych,

tyczących się zasad bezpieczeństwa uprawiania narciarstwa w krajach alpejskich. Kolejno przechodzi autor do norm prawnych w krajach alpejskich dotyczących stoków, tras narciarskich oraz znakowania. Wreszcie porusza te same problemy innych „krajów narciarskich”, aby w końcu przejść do norm prawnych, zasad, instrukcji itp. na ten sam temat w Polsce. Porównanie to nie wypadła zbyt optymistycznie. Na tym tle autor wykazuje, że jedyną realną próbą ustalenia reguł bezpiecznego zachowania się na nartach w Polsce jest Kodeks narciarski.¹ Kończąc drugą część swej dysertacji, autor wraca do problematyki międzynarodowej, wskazując na potrzebę opracowania międzynarodowej konwencji narciarskiej na wzór istniejących konwencji samochodowych.²

Część III zawiera esencję prawną pracy. Po wykazaniu, że teorie prawne związane z wypadkami w sporcie nie odnoszą się do narciarstwa masowego, autor szczegółowo rozprawia się ze stosowaniem teorii ryzyka sportowego i teorii zgody uprawionego (pokrzywdzonego) przy ocenie wypadków kolizyjnych. Określając okoliczności wyłączające bezprawność za spowodowanie wypadku kolizyjnego, autor przedstawia koncepcje odrębnego kontratypu ryzyka rekreacji narciarskiej. Wprowadza, dalej, rozróżnienie między zasadą ograniczonego zaufania a zasadami pełnego zaufania i zupełnego braku zaufania w narciarstwie. Wreszcie wykazuje, że punktem wyjścia do ustalenia odpowiedzialności narciarza jest jego czyn, oceniony jako błąd w sztuce zachowania się, połączony związkiem przyczynowym ze skutkiem w postaci wypadku kolizyjnego.

Część IV poświęcona jest wszystkim możliwym ewolucjom narciarskim i zachowaniu się narciarzy z punktu widzenia poprawności tych ewolucji bądź też — *a contrario* — z punktu widzenia błędu w sztuce. Autor przeprowadza analizę porównawczą przepisów i reguł zawartych w zestawionych normach prawnych oraz zbiorach zasad, kładąc szczególnie nacisk na rozwiązania zawarte w Kodeksie narciarskim. Przeprowadzone porównania mają jednoznacznie służyć potrzebom polskiego narciarstwa.

Praca — jak stwierdzają recenzenci — „napisana bardzo dobrą polszczyzną, poświęcona tematowi unikalnemu w teorii polskiego prawa karnego i cywilnego”, oparta na nieprzeciętnej wiedzy praktycznej autora, daje wyraz jasnym koncepcjom prawnym „o bezpośrednim znaczeniu praktycznym” oraz „stanowi doniosły wkład na sferę profilaktyki w odniesieniu do wypadków narciarskich”.

Uzupełniając przedstawioną w rozprawie doktorskiej problematykę załączam tu w przypisie „Polskie Podstawowe Reguły Ruchu Narciarskiego”,³ których inicjatorem i współautorem jest adw. dr Andrzej Rozmarynowicz. Jestem przekonany, że ich publikacja w „Palestrze” da Kolegom lepszą możliwość oceny teoretycznego

1 W. Lenkiewicz, A. Rozmarynowicz: Kodeks narciarski, Wydawnictwo „Sport i Turystyka”, wydanie II, 1973. O projekcie tego kodeksu prof. dr Jerzy Sawicki w książce pt. „Ryzyko w sporcie” (wyd. w 1963 r.) tak pisze na str. 99: „Bez względu na to, czy projekt Kodeksu Narciarskiego W. Lenkiewicza i A. Rozmarynowicza zostanie przez powołane do tego czynniki podniesiony do rangi obowiązującej narciarzy normy, czy też pozostanie próbą kodyfikacyjną, trzeba stwierdzić, iż zawarte tam reguły, ujęte w zwarty i przejrzysty system, stanowią już dzisiaj obowiązujące prawo”.

2 W październiku 1976 r. dr A. Rozmarynowicz przedstawił na Sympozjum specjalistów omawianego tematu w Kaprun w Austrii swój projekt międzynarodowej konwencji narciarskiej wraz z obszernym jej uzasadnieniem.

3 Polskie Podstawowe Reguły Ruchu Narciarskiego:

Wybieraj takie trasy zjazdowe, stoki i szlaki turystyczne, abyś zawsze panował nad szybkością.

Na trasach zjazdowych i stokach wyprzedzaj z prawej lub z lewej strony, byle w bezpiecz-

dorobku autora z praktycznego punktu widzenia. Właśnie te praktyczne względy, odpowiadające interesowi społecznemu z górą 1 miliona narciarzy w Polsce, stanowią — przy niewątpliwiej teoretycznej wartości pracy doktorskiej — wystarczającą przesłankę do jej opublikowania w druku, czego gorąco życzę narciarstwu i Koledze drowi Andrzejowi Rozmarynowiczowi.

adw. Jan Żurowski

nej odległości; na szlakach turystycznych—nartostradach stosuj w miarę możliwości reguły ruchu prawostronnego; W razie potrzeby ostrzegaj sygnałem głosowym: EO!

Przy krzyżowaniu torów jazdy zostaw pierwszeństwo jadącemu wolniej, a także znajdującemu się poniżej.

Zwracaj uwagę na zjeżdżających, szczególnie jeżeli rozpoczynasz zjazd; podchodź tak, aby tor zjazdu był wolny.

Nie zatrzymuj się na przewężeniach, na zakrętach ani w żadnych miejscach, w których utrudniłbyś zjazd drugiemu.

Pomagaj mniej sprawnym narciarzom radą; w razie wypadku udziel w miarę możliwości pomocy lub ją zorganizuj.

Dbaj kondycję; na nartach korzystaj ze szkolenia pod kierunkiem instruktora; nauczysz się prędzej i prawidłowo.

Nie zjeżdżaj zbyt blisko toru wyciągu narciarskiego; nie przecinaj go; czekając nie ustawiaj się na trasie zjazdu.

Dla własnego dobra i bezpieczeństwa stosuj się do ostrzeżeń i zakazów umieszczonych na znakach narciarskich; korzystaj z informacji narciarskiej.

Pamiętaj, że odpowiadasz za wyrządzoną drugiemu szkodę szczególnie wtedy, gdy postępujesz sprzecznie z zasadami zawartymi w Kodeksie Narciarskim.

Kodeks Narciarski radzi i ostrzega!

Narciarzu! Bądź ostrożny!

RECENZJE

1.

L. Tyszkiewicz: *Badania osobopoznawcze w prawie karnym*, Wydawnictwo Prawnicze 1975, s. 276

Ukazanie się na rynku księgarskim tej książki trzeba powitać z dużym zadowoleniem. Problematyka badań osobopoznawczych, od dawna już dostrzegana, nie doczekała się kompleksowego opracowania przez pracowników nauki prawa karnego. Problemy osobowościowe, począwszy od kierunku biologicznego w prawie karnym nabierały coraz to poważniejszego uznania zarówno w teorii jak i w praktyce zwalczania przestępczości. Szczególnie w dzisiejszej dobie pro-

blemy osobowości sprawców przestępstw zajmują czołową pozycję w walce z przestępcami. Trudno sobie wyobrazić wymiar sprawiedliwości, który by się nie opierał na konkretnych danych osobowościowych i zgromadzonej wiedzy w tym względzie. Uwzględnienie tych danych w każdym etapie zwalczania przestępczości przez wszystkie organy w nich uczestniczące, a więc przez milicję, prokuraturę, adwokaturę, sąd i służbę penitencjarną, stwarza gwarancje prawidłowego